

**2014.gada 3.jūnija Latvijas Lauku attīstības programmas
2014.-2020.gadam Pagaidu uzraudzības komitejas sēdes**

Protokols

Vieta: Zemkopības ministrija

Sēdes sākums: 10:00

Sēdes dalībnieki:

Komitejas locekļi ar balsstiesībām:

Nr.p.k.	Institūcijas nosaukums, Komitejas locekļa ieņemamais amats	Vārds, Uzvārds
1.	Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) Valsts sekretāra vietnieks – Komitejas priekšsēdētājs	Aivars Lapiņš
2.	ZM Lauku attīstības atbalsta departamenta (turpmāk – LAAD) direktore – Komitejas priekšsēdētāja vietniece	Liene Jansone
3.	Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD) Mežu resursu pārvaldības departamenta direktore	Baiba Rotberga
4.	Vidzemes plānošanas reģiona Administrācijas vadītāja	Guna Kalniņa-Priede
5.	Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis, Grobiņas novada domes priekšsēdētājs	Aivars Priedols
6.	Zemgales plānošanas reģiona (turpmāk - ZPR) attīstības padomes dalībnieks	Aivars Okmanis
7.	Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis	Gundars Važa
8.	Lauksaimnieku Organizāciju sadarbības padomes (turpmāk – LOSP) valdes priekšsēdētājs	Edgars Treibergs
9.	Lauksaimnieku Organizāciju sadarbības padomes valdes priekšsēdētāja vietnieks	Armands Krauze
10.	Zemnieku Saeimas (turpmāk – ZS) priekšsēdētājs	Juris Lazdiņš
11.	ZS priekšsēdētāja vietniece	Maira Dzelzkalēja
12.	Latvijas Dabas fonda (turpmāk – LDF) pārstāvis	Andrejs Briedis
13.	Latvijas Ornitoloģijas biedrības (turpmāk – LOB) padomes loceklis	Oskars Keišs
14.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) Dabas aizsardzības departamenta direktora vietniece	Ilona Mendziņa
15.	VARAM Investīciju politikas departamenta Programmu vadības nodaļas vecākais eksperts	Ritvars Timermanis
16.	Latvijas Meža īpašnieku biedrības (turpmāk – LMĪB) priekšsēdētājs	Arnis Muižnieks

Komitejas locekļi ar padomdevēja tiesībām:

17.	Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta (turpmāk – LVAEI) Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja	Elita Benga
-----	---	-------------

18.	Eiropas Komisijas (turpmāk - EK) Lauku un lauku attīstības Ģenerāldirektorāta pārstāve	Signe Raikstiņa
19.	EK Lauku un lauku attīstības Ģenerāldirektorāta pārstāvis	Horea-Silviu Todoran
20.	Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas (turpmāk – LLKA) izpilddirektore	Evija Gunika
21.	Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk – PKC) vadītājs	Pēteris Vilks
22.	Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante	Dita Erna Sīle
23.	Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) direktora vietnieks	Ģirts Krūmiņš
24.	LAD Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktors	Andris Grundulis
25.	Labklājības ministrijas (turpmāk - LM) Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departaments, vecākā eksperte	Inese Vilcāne

Citi dalībnieki:

26.	ZM atašejs	Inese Pastare-Irbe
27.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja	Ineta Stabulniece
28.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja vietniece	Aiva Zvirbule
29.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vecākā referente	Andra Karlsone
30.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vecākā referente	Lāsma Zelča
31.	ZM LAAD Valsts atbalsta plānošanas nodaļa	Linda Voiče
32.	ZM LAAD Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas vadītāja	Karīna Afremoviča
33.	ZM LAAD Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas vecākā referente	Laura Mežniece
34.	ZM Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Pārtikas nodaļas vecākais referents	Marats Vasariņš
35.	ZM Iekšējās audita nodaļas vadītāja	Lelde Veidemane
36.	ZM Iekšējās audita nodaļas vadītāja vietniece	Agnese Burgmane
37.	Finanšu ministrijas ES fondu stratēģijas departamenta Uzņēmējdarbības un inovāciju plānošanas nodaļa vecākā eksperte	Eižēnija Pētersone
38.	ZPR Attīstības nodaļas vadītāja	Dace Vilmane
39.	Latgales plānošanas reģiona (turpmāk - LPR) Komercedarbības speciālists	Andris Kucins
40.	Rīgas plānošanas reģiona (turpmāk - RPR) ES struktūrfondu Informācijas centra vadītāja	Dace Grīnberga
41.	Latvijas Statūtsabiedrību asociācijas (turpmāk - LSA) valdes priekšsēdētājas vietnieks	Jūlijs Beļavnieks
42.	Latvijas Jauno zemnieku kluba (turpmāk – JZK)	Raitis Ungurs

	priekšsēdētājs	
43.	JZK izpilddirektore	Baiba Bērziņa
44.	Biedrība Lauksaimnieku apvienība (turpmāk - LA)	Ivars Ādamsons
45.	Latvijas Zemnieku federācijas (turpmāk – LZF) biroja vadītāja	Aiga Kuzma
46.	LOSP praktikante	Laura Kļaviņa
47.	LOSP valdes loceklis, Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas (turpmāk – LBLA) priekšsēdētājs	Gustavs Norkārklis
48.	LOSP Vadošā eksperte	Ginta Jakobsone
49.	Latvijas Lauku foruma (turpmāk - LLF) pārstāvis	Valdis Kudiņš

Nepiedalās:

50.	LPR attīstības padomes priekšsēdētāja vietnieks	Gunārs Upeniņš
51.	Finanšu ministrijas ES fondu stratēģijas departamenta direktora vietnieks	Boriss Kņigins
52.	LAD direktore	Anna Helviga-Vītola
53.		
54.	Ekonomikas ministrijas ES fondu ieviešanas departamenta direktora vietnieks	Edmunds Valantis
55.	Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas koordinācijas departamenta Politikas plānošanas nodaļas vadītāja	Ineta Kurzemiece
56.	Satiksmes ministrijas Sauszemes transporta departamenta Autosatiksmes nodaļas vecākais referents	Imants Kaupe
57.	Kultūras ministrijas ES fondu departamenta direktore	Sanita Rancāne
58.	LBLA pārstāve	Dace Kalniņa
59.	LLF pārstāve	Līga Švānberga
60.	SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” Valdes priekšsēdētājs	Mārtiņš Cimermanis
61.	Latvijas Kokrūpniecības federācijas izpilddirektors	Kristaps Klauss

1. Sēdes atklāšana, darba kārtības apstiprināšana

(A.Lapiņš)

Nolemj apstiprināt Komitejas sēdes darba kārtību (1.pielikums).

2. Informācija par Eiropas Komisijai iesniegtā LAP 2014.-2020. projekta tālāko virzību

(A.Lapiņš, Horea-Silviu Todoran)

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27.pantā minētajam, dalībvalstis programmas EK iesniedz 3 mēnešu laikā no partnerības līguma iesniegšanas. 14.03.2014. LAP 2014.-2020.gadam iesniegta Eiropas Komisijā (EK). Atkārtoti 15.04.2014. programma iesniegta Eiropas Komisijā SFC2014 sistēmā pēc tās pilnīgas izveides. ZM mājas lapā ievietots EK iesniegtais LAP projekts 2014.-2020.gadam.

EK pārstāvis pateicas par ļoti laicīgi iesniegto LAP 2014.-2020.gadam projektu. Informē, ka programma jau tiek skatīta un analizēta. EK oficiāla vēstule ar komentāriem par programmu tiks izsūtīta līdz 15.jūlijam.

Nolemj pieņemt zināšanai ZM un EK sniegto informāciju par LAP 2014-2020 projekta virzību(2.pielikums);

3. Informācija par kļūdu likmēm (*Horea-Silviu Todoran, Ģ.Krūmiņš*)

EK uzsver, lai arī drīzumā uzsāksies jaunā LAP 2014.-2020.gadam pasākumu īstenošana, tomēr jāatceras, ka paralēli vēl jāpabeidz iepriekšējā perioda pasākumu īstenošana., EK vērs uzmanību, ka DV nopietna uzmanība jāpievērš arī kļūdu likmēm un jāveic attiecīgi pasākumi, lai maksimāli samazinātu kļūdu īpatsvara likmi. Šis jautājums ir būtisks arī jaunā plānošanas perioda un LAP 2014.-2020.gadam kontekstā. Aicina izmantot iepriekšējā perioda pieredzi, strādājot pie LAP 2014-2020 projekta, izveidojot labu programmu, ieviest un attīstīt dažādas elektroniskās sistēmas, kas ievērojami samazinātu iespējamās kļūdu likmes.

LAD pārstāvis informē, ka Latvijā vairākums pieteikumu, piemēram, platību maksājumiem, jau šobrīd tiek iesniegti elektroniskā formātā.

Nolemj pieņemt zināšanai Eiropas Komisijas pārstāvja informāciju par kļūdu likmēm.

4. Informācija par LAP 2014.-2020. atbalsta pasākumu projektu atlases kritērijiem.

(*A. Lapiņš, M. Dzelzkalēja, A.Krauze, J. Beļavnieks, A. Muižnieks, P. Vilks, A. Okmanis, J. Lazdiņš, Ģ. Krūmiņš, A. Grundulis, E. Benga, R.Ungurs, I. Vilcāne, A. Kucins, H. Todoran, E. Gunika. G. Norkārkļis*)

Diskusijas laikā paustie viedokļi:

4.1. Ieguldījumi materiālajos aktīvos (3.1.pielikums)

M. Dzelzkalēja (ZS) - iepazīstina ar ZS sagatavotajiem priekšlikumiem. (5.pielikums)

A. Kucins (LPR) - uzsver, ka investīcijām jābūt izlīdzinātām pa visu reģiona teritoriju.

A. Krauze (LOSP) – atbalsta 1.kritēriju grupu, kurā paredzēta būvniecība, iebilst pret 2. kritēriju grupu, jo tā nelabvēlīgi ietekmēs vidējās un mazās saimniecības. Atbalsta 3.kritēriju grupu. Neatbalsta ZS priekšlikumu attiecībā uz sociālo nodokli, uzskata, ka tiek diskriminētas mazās saimniecības.

E. Gunika (LLKA) – aicina saglabāt iepriekšējā plānošanas perioda atlases kritērijus.

J. Beļavnieks (LSA) – uzskata, ka par bāzi jāņem iepriekšējais plānošanas periods, kā arī iepriekš saņemtais finansējums.

P.Vilks (PKC) – mērķi, kas redzami dokumentā nav ņemti par pamatu kritēriju izstrādei, mērķiem jābūt primārajiem. Mērķiem un kritērijiem ir jāaskan.

G. Norkārkļis (LBLA) – 1.grupā iekļautie kritēriji neļauj attīstīties mazajām saimniecībām. Piekrīt LSA paustajam viedoklim, ka jāņem vērā iepriekšējo 7 gadu saņemtais finansējums 2.kritēriju grupas izstrādei. Neatbalsta ZS priekšlikumu attiecībā uz sociālo nodokli.

A. Muižnieks (LMĪB) – sasniedzamie rādītāji būtu jāpapildina attiecībā uz mežsaimniecību, nepieciešams investēt meliorācijā, lai paaugstinātu mežsaimniecības efektivitāti. Arī pie atlases kritērijiem vēlētos redzēt mežsaimniecības nozari.

J. Lazdiņš (ZS) – uzsver, ka neviena lauksaimnieku grupa netiek izslēgta ZS piedāvātajos kritērijos. Tiem lauksaimniekiem, kuri ir vairāk maksājuši nodokļus, ir prioritāte. Programma nav paredzēta, lai izdzīvotu, bet gan, lai attīstītos.

A. Krauze (LOSP) – nav pareizi piemērot vienādus kritērijus gan lieliem lauksaimniecības uzņēmumiem, gan mikro uzņēmumiem.

A. Lapiņš (ZM) – lūgums organizācijām piedāvāt kritērijus, kurus reāli var pārbaudīt, kurus LAD būs iespējams administrēt, vienlaicīgi nepalielinot administratīvo slogu un ir tiešām reāli dzīvē ieviešami. ZM uzskata, ka izstrādājot kritērijus, ļoti svarīgi ir ņemt vērā nomaksātos nodokļus, lai izskaustu „aploksņu algas” nozarē.

Ģ. Krūmiņš, A. Grundulis (LAD) – ne visus no piedāvātajiem kritērijiem var kontrolēt un administrēt. Piekrīt, ka ņemt vērā iepriekšējo plānošanas periodu ir lietderīgi. Norāda, ka grūti vai pat neiespējami ir izkontrolēt un administrēt vides saudzējošos faktorus, tāpat nevar noteikt, cik liela platība tiek ietekmēta no meliorācijas. Jāprecizē, kādus datus un par kādu periodu var iegūt no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras.

E. Benga (LVAEI) - uzsver, ka nodokļu ranžēšana noteikti jāmaina.

G. Norkārklis (LBLA) – vidi saudzējošas un inovatīvas tehnoloģijas nevar tikt vērtētas ar augstāku punktu skaitu kā bioloģisku produktu ražošana. Jebkurā gadījumā tehnoloģijas, kaut arī inovatīvas atstāj negatīvu ietekmi uz vidi. LOSP pievienojas LBLA viedoklim.

H. Todoran (EK) – Nebūtu atbalstāmi tādi projekti, kas ar projektu atlases kritērijiem nav ieguvuši nevienu punktu. Projektu atlasei būtu jāpiemēro 3 principi:

- jāatlasa tie projekti, kas vislabāk sasniedz LAP, SVID noteiktos mērķus;
- atlases kritērijiem jābūt precīzi definētiem, skaidri saprotamiem atbalsta pretendentiem, lai izvairītos no pārpratumiem;
- jānosaka minimālais sasniedzamais punktu skaits, lai projekts varētu tikt atbalstīts, vienlaikus būtu jāizvairās no komplicētiem kritērijiem. Kritērijiem jābūt tādiem, ko administrējošā iestāde spēj pārbaudīt, izmērīt, lai nepalielinātu kļūdu īpatsvaru un administratīvo slogu.

Tāpat projektu atlases kritērijiem jāizriet no SVID analīzes, prioritātēm un vajadzībām. Jāpārskata iesniegtā LAP redakcija, jo vērojamas atšķirības no LAP projektā ietvertajiem un UK prezentētajiem kritērijiem.

Vienojas:

- 1) projektu atlases kritērijos ietvert samaksāto sociālo nodokli;
- 2) vērtēt vidi saudzējošo tehnoloģiju vai inovāciju ietveršanu projektu atlases kritērijos, bet tie noteikti nebūtu piemērojami pirmajā projektu atlases kārtā, jo nav pietiekami skaidri definēti.
- 3) aicina PUK dalībniekus iesūtīt priekšlikumus/precizējumus nākamās nedēļas laikā līdz 13.jūnijam.

4.2. Projektu atlases kritēriji „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem” (3.2. pielikums)

R. Ungurs (JZK) – nepiekrīt nosacījumam, ka jaunizveidotas saimniecības gadījumā, pretendents saņem „0” punktus. LOSP piekrīt šim viedoklim, uzskata, ka jaundibinātām saimniecībām būtu jāpiešķir vairāk punkti. Tāpat uzskata, ka pretendents, kurš uzsācis mācības lauksaimniecības izglītības iegūšanai, nevarētu būt „0” punktu. jautājums - kas un kādā veidā pierādīs lauksaimniecisko pieredzi?

ZSA - ierosina piešķirt punktus atbilstoši saimniecības pamatnozarei, akcentējot lopkopību.

I.Vilcāne (LM) – iebilst, ka vienādu punktu skaita gadījumā, priekšroka ir jaunākam pretendents. Personas fiziskās dotības/īpašības nedrīkst būt par pamatu kritērijiem, turklāt

programmas līmenī jau definīcija nosaka 40 gadu vecumu kā nosacījumu atbalsta saņemšanai, līdz ar to papildus punkti par to jāliek nav. Tā vietā vajadzētu izvēlēties citus kritērijus – izglītību, finanšu līdzekļu apgrozījums u.c.

A.Kucins (LPR) – lauksaimnieciskā izglītība nevar būt par pamatu kritērijam, sekmīgi strādāt var arī, ja pretendents ieguvis cita profila izglītību.

Vienojas:

- 1) turpmākajā darbā vērtēt nepieciešamību un pamatojumu izglītības kritērija sadalīšanai sīkākos rādītājos, bet ne šajā stadijā;
- 2) vienādu punktu skaita gadījumā piemērot citu kritēriju, piemēram, teritorijas attīstības indeksu. Aicina PUK dalībniekus iesūtīt priekšlikumus/precizējumus nākamās nedēļas laikā līdz 13.jūnijam.

4.3. Projektu atlases kritēriji „Mazo saimniecību attīstība” (3.3. pielikums)

I.Vilcāne (LM) – izsaka iebildumus par 2. kritēriju grupu attiecībā uz pretendentu vecumu (50 gadi). Atbalsta pretendenta vecumu vērtēt nedrīkst – tā ir diskriminācija pēc vecuma. Turklāt šāda pieeja ir pretrunā ar aktīvās nodarbinātības politiku, pirmspensijas vecuma diskriminācija. LAP būtu jāatrunā konkrētā mērķa grupa, jāpamato, kādēļ vecumam jābūt līdz 40 gadiem, –un tādā gadījumā tā varētu tikt uzskatāma par pozitīvo diskrimināciju.

A.Lapiņš (ZM) – neiebilst dzēst šo kritēriju, tomēr pieredze arī citās DV rāda, ka ieguldot vecāka gada gājuma atbalsta saņēmēju saimniecībās, ekonomiskais ieguvums tuvojas nullei. Tas vairāk būtu uzskatāms par sociālo ieguldījumu.

G.Norkārkļis (LBLA) – norādītais vecums ir tālu no pensijas vecuma, tāpēc nebūtu jāierobežo – arī 50 gadu vecumā saņemot atbalstu, līdz pensijai ir iespējams sekmīgi attīstīt saimniecības darbību.

E.Treibergs (LOSP) – kā sliekšni ierosina norādīt pirmspensijas vecumu, bet ne 50 gadus.

Vienojas:

- 1) dzēst kritēriju – atbalsta saņēmēja vecums. Vienādu punktu skaita gadījumā piemērot citu kritēriju, piemēram, teritorijas attīstības indeksu. Aicina PUK dalībniekus iesūtīt priekšlikumus/precizējumus nākamās nedēļas laikā līdz 13.jūnijam.

4.4. VRG atlases kritēriji un stratēģiju atlases kārtība (4. un 5.pielikums)

Vienojas:

- 1) Vietējo rīcības grupu atlases kritērijus un stratēģiju atlases kārtību nosūtīt elektroniski PUK locekļiem priekšlikumu/precizējumu sniegšanai līdz 13.jūnijam;
- 2) pēc tam nepieciešamības gadījumā saskaņot jo īpaši ar LLF, plānošanas reģioniem, LPS, PKC, VARAM un izsūtīt apstiprināšanai rakstiskās procedūras veidā.

Nolemj: līdz š.g. 13.jūnijam uz e-pasta adresi lap@zm.gov.lv iesniegt priekšlikumus:

- par ZM piedāvātajiem kritērijiem;
- par izvirzītajiem mērķiem investīciju atbalstam;
- vides tehnoloģiju sarakstam, kas būtu viegli pārbaudāms;
- definīcijai „inovācijas”;
- LEADER vietējo rīcības grupu atlases kritērijiem un stratēģiju atlases kārtību.

5. Sēdes noslēgums

A.Lapiņš sēdi pasludina par slēgtu.

Priekšsēdētājs

A.Lapiņš

Protokolēja

L.Mežniece